

НАРЕДБА за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци

Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., обн., ДВ, бр. 11 от 31.01.2017 г., изм. и доп. бр. 47 от 5.06.2018 г., бр. 2 от 8.01.2021 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. изискванията към дейностите по разделно събиране на биоотпадъците;
2. подходящите за оползотворяване биоотпадъци и други биоразградими отпадъци;
3. условията, при които компостът и ферментационният продукт, получени от дейности по оползотворяване на биоотпадъци, престават да бъдат отпадък по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО);
4. изискванията за качество на продукта, получен от дейности по оползотворяване;
5. изискванията за употреба на получения компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител, стабилизирана органична фракция от процеса на механично-биологично третиране (МБТ);
6. (отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.);
7. (отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.).

Чл. 2. (1) Наредбата се прилага за биоразградими отпадъци и биоотпадъци с произход от:

1. домакинствата и други обекти, които са обхванати от общинските системи за разделно събиране;
2. домакинствата и други обекти, които са обхванати от общинските системи за събиране на смесени битови отпадъци.

(2) Наредбата не се прилага за:

1. естествени неопасни материали от селското или горското стопанство съгласно чл. 2, ал. 2, т. 6 ЗУО, включително слама, растителни остатъци или остатъци от преработка и съхранение на селскостопански продукти, които се използват в земеделието;
2. (изм. – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) от населените места, чиито стойности на максимални допустимите концентрации (МДК) за тежки метали по приложение № 1, таблица А2-2 са превишени.
3. биоотпадъци, които не попадат в обхвата на приложение № 1.

Чл. 3. (1) Притежателите на битови биоотпадъци по чл. 2, ал. 1 ги предават на общинска система за разделно събиране или извършват компостиране на място.

(2) Лицата оползотворяват самостоятелно биоотпадъците си след получаване на разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 ЗУО или ги предават въз основа на сключен договор на лице, притежаващо разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 ЗУО, или извършват компостиране на място.

(3) Лицата, чиито биоотпадъци са странични животински продукти (СЖП), изпълняват изискванията за одобрение и регистрация съгласно Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (ОВ, L 300 от 14.11.2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) №"

1069/2009", и на Закона за ветеринарномедицинската дейност или ги предават въз основа на сключен договор на лице, което е изпълнило тези изисквания.

Чл. 4. Забранява се:

1. неконтролираното изгаряне на биоотпадъци;
2. депонирането и/или обезвреждането на биоотпадъците по какъвто и да е друг начин, в случай че могат да се рециклират или оползотворят на територията на региона по чл. 49, ал. 9 ЗУО;
3. смесването на разделно събрани биоотпадъци с други видове отпадъци;
4. изхвърлянето на биоотпадъци в контейнерите за събиране на смесени битови отпадъци при наличието на осигурени системи за разделно събиране на биоотпадъци;
5. изхвърлянето на биоотпадъци в контейнери за рециклируеми отпадъци;
6. депонирането и/или обезвреждането на биоотпадъци от поддържането на зелени площи, паркове и градини, от зелени площи към търговски обекти, стопански и административни сгради.

Глава втора **ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОБЩИНСКИТЕ СИСТЕМИ ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ** **НА БИООТПАДЪЦИ**

Чл. 5. (1) Общинските системи за разделно събиране обхващат само биоотпадъци по приложение № 1.

(2) Биоотпадъците се събират разделно при източника на образуване.

(3) Биоотпадъците, получени в резултат на механичното сепариране на смесени битови отпадъци, не се считат за разделно събрани.

(4) За разделно събрани се считат биоотпадъците със съдържание на примеси не повече от 10 на сто от общото количество, което е събрано разделно при източника на образуване.

(5) Събирането, съхраняването и графикът за транспортиране на биоотпадъците трябва да са съобразени с техния произход и вид.

Чл. 6. (1) Системите за разделно събиране включват:

1. съдове за събиране на биоотпадъците при източника на образуване;

2. специализирани транспортни средства, необходими за тяхното обслужване;

3. специализирана техника за раздробяване и нарязване на биоотпадъците;

4. площадки за събиране и временно съхраняване на биоотпадъците, и/или

5. други елементи в зависимост от вида на системата.

(2) Съдовете за многократно използване трябва да са кафяви на цвят, да са водоустойчиви, достатъчно здрави и устойчиви на скъсване или напукване, при нормални условия на ползване да се затварят плътно и да се почистват и дезинфекцират лесно.

(3) Съдовете по ал. 2 трябва да са обозначени с ясно видим надпис, съдържащ информация за вида на събираните в тях биоотпадъци.

(4) Съдове по ал. 2, които се използват за разделно събиране на хранителните отпадъци от обекти за производство и търговия с храни, които попадат в категория 3 съгласно Регламент (ЕО) № 1069/2009, трябва да са маркирани и обозначени в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009.

(5) Местата за разполагане на съдовете за разделно събиране и съхраняване на биоотпадъци от зелени площи, паркове и градини се определят от кмета на съответната община.

Чл. 7. Разделно събраните биоотпадъци се оползотворяват единствено чрез

дейностите, обозначени със следните кодове по приложение № 2 към § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на ЗУО:

1. R 3 – рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители (включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация), и/или

2. R 10 – обработване на земната повърхност, водещо до подобрения за земеделието или околната среда.

Глава трета **ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОРГАНИТЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И** **МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

Чл. 8. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)

Чл. 9. Кметът на общината осигурява разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците от поддържането на обществени площи, паркове и градини по чл. 34, ал. 1 ЗУО на територията на съответната община.

Чл. 10. (1) Кметът на общината включва като неразделна част от програмата по чл. 52 ЗУО мерки за предотвратяване образуването на биоотпадъци, разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците на територията на общината, отчитайки специфичните условия на отделните видове населени места (големина, тип, брой жители и др.).

(2) Мерките по ал. 1 включват най-малко:

1. поетапно въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците, събирани чрез общинските системи за разделно събиране, както и изчисляване на броя на домакинствата и на населението на всяка община, обслужвани от общинската система за разделно събиране;

2. разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците от обществени зелени площи, паркове и градини;

3. план за изграждане на съоръженията за оползотворяване на биоотпадъците, когато такива са предвидени на територията на общината, съгласно решението по чл. 26, ал. 1, т. 4 ЗУО, в т.ч. определяне на местоположението, необходимия капацитет и технология за третиране;

4. (доп. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.) насърчаване компостирането на място, в т.ч. домашното компостиране;

5. повишаване информираността на населението за ползите и изискванията за разделното събиране и третиране на биоотпадъците;

6. (нова – ДВ, бр. 2 от 2021 г.) насърчаване на рециклирането, включително компостиране, и разграждането на биологичните отпадъци по начин, който осигурява високо равнище на опазване на околната среда и води до резултати, отговарящи на съответните стандарти за високо качество;

7. (нова – ДВ, бр. 2 от 2021 г.) насърчаване използването на безопасни материали, произведени от биологични отпадъци.

Чл. 11. Кметовете на общините разработват подробен график за обслужване на съдовете за разделно събиране на биоотпадъци и го оповестяват на интернет страницата на съответната община и/или информират населението по друг подходящ начин.

Глава четвърта **(Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)** **ИЗЧИСЛЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ ПО ЧЛ. 31, АЛ. 1 ЗУО**

Раздел I **(Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)**

Общи изисквания

Чл. 12. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.).□

Раздел II (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.) Методика за разпределение на целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО между регионите по чл. 49, ал. 9 ЗУО

Чл. 13. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.).□

Глава пета ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И УПОТРЕБАТА НА ПРОДУКТИ ОТ ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА БИООТПАДЪЦИ

Раздел I Общи изисквания

Чл. 14. Лицата, които извършват дейности по третиране и оползотворяване на биоотпадъци, трябва да притежават разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 ЗУО.

Чл. 15. (1) За производството на компост и ферментационен продукт се използват само:

1. разделно събрани биоотпадъци и биоразградими отпадъци по приложение № 1;
2. утайки от пречиствателните станции за отпадъчни води (ПСОВ) по приложение № 1, таблица А1-2, които отговарят на максимално допустими концентрации на тежки метали, посочени в приложение № 2, таблица А2-2;
3. добавки в установените количества по приложение № 1.

(2) Стабилизираната органична фракция от процеса на МБТ се произвежда от отпадъците по приложение № 1.

Чл. 16. (1) Компостът и ферментационният продукт трябва да отговарят на изискванията за качество по приложение № 2, таблица А2-1.

(2) Органичният почвен подобрител трябва да отговаря на изискванията за качество по приложение № 2, таблица А2-3.

(3) Стабилизираната органична фракция от МБТ трябва да отговаря на изискванията за качество по приложение № 2, таблица А2-3 и таблица А2-4.

Чл. 17. (1) Компостът и ферментационният продукт престават да са отпадък, когато са изпълнени следните условия:

1. произведени са само от биоотпадъци и/или утайки и добавки по чл. 15;
2. отговарят на изискванията за качество по приложение № 2, таблица А2-1;

3. посочена е най-малко една специфична област на употреба от производителя в доклада по приложение № 3.

(2) Компостът и ферментационният продукт, получени от СЖП или смес от биоотпадъци и СЖП, трябва да отговарят и на изискванията на глава III от Приложение V към Регламент (ЕС) № 142/2011 на Комисията от 25 февруари 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за прилагане на Директива 97/78/ЕО на Съвета по отношение на някои проби и артикули, освободени от ветеринарни проверки на границата съгласно посочената директива (ОВ, L 54 от 26.02.2011 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) №

Чл. 18. За органичния почвен подобрител и стабилизирания органична фракция от процеса на МБТ се посочва най-малко една специфична област на употреба от производителя в доклада по приложение № 3.

Раздел II

Допълнителни изисквания към продуктите от оползотворяване на биотпадъци в зависимост от областта на употреба

Чл. 19. (Изм. – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Компостът, ферментационният продукт, органичният почвен подобрител и стабилизирания органична фракция от МБТ трябва да отговарят на допълнителните изисквания по приложение № 2, таблица А2-5, в зависимост от областта на употребата им.

Чл. 20. (1) Максималното количество компост, което може да се използва върху земеделски земи, е средно 12 t/ha сухо вещество за година в рамките на 5-годишен период.

(2) Максималното количество компост, което може да се използва върху неземеделски земи, е средно 40 t/ha сухо вещество в рамките на 3-годишен период.

(3) Максималното количество компост, което може да се използва за рекултивация на нарушени терени, е еднократно до 400 t/ha сухо вещество за съответния терен.

(4) Максималното количество компост, което може да се използва в частното градинарство за редовна употреба, е 10 л компост на кв. м годишно.

(5) Максималното количество компост, което може да се използва в частното градинарство еднократно за рекултивация на почвата, е 40 л компост на кв. м за период 5 години.

(6) Максималното количество компост, което може да се използва за растежна почвена среда, е 40 % на единица обем.

Чл. 21. (1) (Предишен текст на чл. 21 – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Максималното количество ферментационен продукт и органичен почвен подобрител от процеса на анаеробно разграждане, което може да се използва за неземеделски земи и ландшафтни дейности в съответствие с правилата за добри практики при торене, не трябва да надвишава 170 кг от общото количество азот на хектар за година.

(2) (Нова – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Максималното количество ферментационен продукт от процеса на анаеробно разграждане, което може да се използва върху земеделски земи, е 50 t/ha сухо вещество в рамките на 4-годишен период и не трябва да надвишава 170 кг от общото количество азот на хектар за година.

Чл. 22. (1) Максималното количество органичен почвен подобрител, което може да се използва върху неземеделски земи за рекултивация на нарушени терени, депа и минни разкривки и ландшафтни дейности, е еднократно до 200 t/ha сухо вещество за съответния терен.

(2) Максималното количество органичен почвен подобрител, което може да се използва върху неземеделски земи за поддръжка на рекултивирани нарушени терени, депа и минни разкривки и за ландшафтни дейности, е 20 t/ha сухо вещество за съответния терен в рамките на 3 години.

(3) Максималното количество органичен почвен подобрител, което може да се използва за растежна почвена среда за производство на нехранителни продукти, е 40 % на единица обем.

Чл. 23. (1) Максималното количество стабилизирана органична фракция от МБТ, което може да се използва за рекултивация на депа и минни разкривки, както и за

ландшафтни дейности при строителството на пътища, е еднократно до 200 t/ha сухо вещество за съответния терен.

(2) Максималното количество стабилизирана органична фракция от МБТ, което може да се използва за поддръжка на рекултивирани депа и минни разкривки, както и за ландшафтни дейности при строителството на пътища, е 20 t/ha сухо вещество за съответния терен в рамките на 3 години.

(3) (Нова – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Максималното количество стабилизирана органична фракция от МБТ, което може да се използва за ежедневно запръстяване на депонирани отпадъци в депа за неопасни отпадъци, се определя в съответствие с условията на комплексното разрешително на депото и в зависимост от нуждите на технологичните процеси.

Глава шеста КОНТРОЛ И ПРОВЕРКА НА КАЧЕСТВОТО

Раздел I Входящ контрол

Чл. 24. (1) Операторът на съоръжението за компостиране или на съоръжението за производство на биогаз е длъжен:

1. да приема само разделно събрани биоотпадъци и утайки от ПСОВ, които не са предварително смесени или третирани, с изключение на нарязаните зелени отпадъци;

2. да осъществява входящ контрол и проверка на приетите биоотпадъци за съответствие с приложение № 1;

3. да оценява качеството (чистотата) на биоотпадъците, както и да връща обратно на притежателя биоотпадъците, които не отговарят на изискванията на наредбата.

(2) Операторът на съоръжението за МБТ е длъжен да осъществява входящ контрол и проверка на приетите отпадъци за съответствие с приложение № 1.

(3) Операторът на съоръжението за компостиране или за производство на биогаз или за МБТ е длъжен да спазва забраната за смесване и разреждане на отпадъци съгласно чл. 8, ал. 2, т. 3 ЗУО.

Раздел II Изследване на крайните продукти от оползотворяване на биоотпадъците

Чл. 25. (1) Операторът на съоръжението за оползотворяване на биоотпадъци е длъжен да осъществява периодичен контрол на компоста, ферментационния продукт, органичния почвен подобрител и стабилизираната органична фракция посредством аналитични изпитвания, осъществявани от акредитирана лаборатория.

(2) Изпитванията по ал. 1 се извършват и документират в съответствие с условията и по реда на приложение № 3.

(3) Въз основа на резултатите от изследването операторът изготвя доклад съгласно приложение № 3.

Чл. 26. Въз основа на доклада по чл. 25, ал. 3 и резултатите от изпитването операторът на съоръжението за оползотворяване на биоотпадъците определя допустимостта или изключването на една или повече области на употреба.

Чл. 27. (1) Лицата, които произвеждат продукт от оползотворяване на биоотпадъци, са длъжни да предоставят на крайния потребител декларация по приложение № 4 за съответствие на качеството на всяка партида с качеството на партидата, за която е направено изследване от акредитирана лаборатория по чл.

25.

(2) Всяка партида от продукта се идентифицира с декларацията за съответствие по ал. 1.

(3) Лицата по ал. 1, които третират СЖП или смес от биоотпадъци и СЖП прилагат изискванията на чл. 21 и 22 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 и Приложение VIII към Регламент (ЕС) № 142/2011.

Чл. 28. (1) Когато произведените компост и ферментационен продукт се използват за собствена употреба, лицето, което го произвежда, може да не прилага разпоредбата на чл. 27, ал. 1.

(2) В случаите по ал. 1 декларацията по чл. 27, ал. 1 се допълва с термина "за собствена употреба".

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (Загл. изм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Други обекти по чл. 2, ал. 1, т. 1" са например магазини, заведения за обществено хранене, пазари, хотели, лечебни заведения, училища и др.

2. "Индивидуална проба" е пробата, взета от всяка точка за вземане на проби.

3. "Количество на партидата за изпитване" е минимално количество компост от партидата, необходимо за вземане на проби за изпитване на компоста по съответния стандарт.

4. "Компост" е богат на хумус продукт, съдържащ най-малко 15 % и не повече от 50 % сухо органично вещество от общото тегло, получен в резултат на процеса компостиране.

5. "Компостиране" е процес на контролирано аеробно, екзотермично, биологично разграждане на разделно събрани биоотпадъци и утайки с цел получаване на компост.

6. "Компостиране на място" е дейност по компостиране на собствените биоотпадъци в количество, не повече от 10 куб. м годишно компост, която се извършва директно от домакинствата и други обекти, като полученият компост се използва на мястото на образуване само за собствени нужди.

7. "Лабораторна проба" е тази част от съставната проба, която е намалена до количеството, необходимо за извършване на изпитванията.

8. "Области на употреба" са следните възможни области на употреба на компоста, ферментационния продукт, органичния почвен подобрител или на стабилизирания органична фракция от МБТ:

а) "Земеделие", когато може да се използват при производството за земеделска продукция;

б) "Ландшафтни дейности", когато може да се използват като съставка за създаването или запазването на рекултивационния слой в неземеделски земи, паркове, градини, включително спортни и развлекателни съоръжения;

в) "Рекултивация на нарушени терени" обхваща комплекс от инженерни, мелиоративни, селскостопански, горскостопански и други дейности, изпълнението на които води до възстановяване на нарушените терени и до подобряване на ландшафта, с цел възстановяване годността на земята за земеделско или горскостопанско ползване, както и оформяне на подходящ ландшафт;

г) "Рекултивация на депа и мини", когато може да се използват като компонент за създаване или запазване на рекултивационния слой на депото или мината;

д) "Производство на почви и растителни почвени среди", когато може да се използват като компонент за производство на почви или растежни почвени среди;

е) "Производство на биофилтри", когато може да се използват като

съставен материал за производство на биофилтри;

ж) (Нова – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) "Ежедневно запръстяване на депонирани отпадъци в депа за неопасни отпадъци", когато съдържанието на сухо органично вещество в произведената стабилизирана органична фракция не превишава 15 на сто от общото тегло на материала, получен в резултат на процеса на аеробно компостиране.

9. "Общинска система за разделно събиране на биоотпадъци" е система за разделно събиране на биоотпадъци, организирана от кмета на съответната община.

10. "Органичен почвен подобрител" е органична фракция, получена в резултат от процеса на компостиране или анаеробно разграждане на разделно събрани биоотпадъци, която не отговаря на критериите за качество за продукт като компост или ферментационен продукт, но може да се използва като подобрител на почвата в почви, непредназначени за производство на храни, при определени условия.

11. "Оценъчна стойност" е средноаритметичната стойност на няколко индивидуални измервания на даден параметър.

12. "Партида компост" е всяко отделно количество компост (ред, куп, купчина), произведено при еднакви условия и по едно и също време.

13. "Предварително третиране на биоотпадъци" е предварително третиране на биоразградими отпадъци преди биологичния процес на третиране, така че да се постигне оптимално разграждане (например отделяне на примеси, хомогенизиране на входящите материали, регулиране на съдържанието на вода, размер на частиците, обем на порите или постигане на съотношение въглерод (С)/азот (N), съдържание на хранителни вещества или добавки).

14. "Примеси" са неорганични замърсители, като стъкло, пластмаси, метал, инертни материали, като камъни, глина на гранули, гума и др., включително биологично разградими пластмаси и замърсявания, когато са визуално разпознаваеми.

15. "Собствена употреба" е използването на компост или на ферментационния продукт от производителя върху собствена или наета земя.

16. "Стабилизирана органична фракция" е фракция от процеса МБТ на остатъчната фракция от потока битови отпадъци, която е биологично стабилизирана.

17. "Стойност на индивидуалното измерване" е резултатът от определянето на даден параметър.

18. "Странични животински продукти" са странични животински продукти по смисъла на чл. 3, т. 1 от Регламент (ЕО) № 1069/2009.

19. "Съдове за събиране на биоотпадъците" са контейнери за многократно използване, кофи, биоразградими торби за еднократна употреба, съответстващи на стандарт БДС EN-13 432, или други подходящи съдове.

20. "Съставна проба" е общото количество на отделните проби, които се смесват в една обща проба.

21. "Точки за вземане на проби" са точките, разпределени равномерно на цялото количество материал, от които са взети индивидуални проби.

22. "Ферментационен продукт" е остатъчна органична фракция от процеса ферментиране, отговаряща на определени критерии за качество.

23. "Ферментация" е анаеробно биологично разграждане на биоотпадъците в биогаз.

24. (Нова – ДВ, бр. 47 от 2018 г.) "Оборски тор" е страничен животински продукт по смисъла на чл. 3, т. 20 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 и означава всички животински екскременти и/или урина от селскостопански животни, различни от риба, отглеждана в развъдници, със или без сламена постеля.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 2 от 2021 г.) Наредбата въвежда изискванията на Директивa (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за

изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците (ОВ, L 150 от 14 юни 2018 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 43, ал. 5 от Закона за управление на отпадъците.

§ 3. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)[□]

§ 4. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)[□]

§ 5. (Отм. – ДВ, бр. 2 от 2021 г.)[□]

§ 6. Министърът на околната среда и водите утвърждава със заповед методите за вземане на проби и последващо изпитване на проби от компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител и стабилизирана органична фракция от МБТ с цел доказване и контрол на качествените им характеристики в срок до една година от влизането в сила на наредбата.

§ 7. Контролът по прилагането на изискванията на наредбата се осъществява от министъра на околната среда и водите, а в случаите на прилагане на изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009 г. – контролът се осъществява от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните и/или от директорите на областните дирекции по безопасност на храните.

Приложение № 1 към чл. 5, ал. 1, чл. 15 и чл. 24, ал. 1, т. 2 и ал. 2 (Изм. – ДВ, бр. 47 от 2018 г.)[□]

ДОПУСТИМИ ВИДОВЕ БИООТПАДЪЦИ И БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ

(Изм. – ДВ, бр. 47 от 2018 г.)[□] За целите на документиране на разделно събраните биоотпадъци, приемани в съоръженията за компостиране, анаеробно разграждане и МБТ, в допълнение към кода и наименованието на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО се описват отпадъците, както е посочено в колона (б) на таблица А1-1, таблица А1-2 и таблица А1-3.

Допълнителна информация се посочва в колона (в).

ДОПУСТИМИ БИООТПАДЪЦИ И БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА КОМПОСТ И ФЕРМЕНТАЦИОНЕН ПРОДУКТ

Таблица А1-1: Разделно събрани биоотпадъци и други биоразградими отпадъци, допустими за производство на компост и ферментационен продукт

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
1.	Отпадъци за биологично третиране изключително от растителен произход (без странични животински продукти или месо)			
1.1.	Органични растителни отпадъци от градините и парковете и други зелени биоотпадъци			

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
1.1.01.	Смеси от органични отпадъци в съответствие с т. 1.1	зеленчуци, плодове и градински отпадъци, разделени в зависимост от техния произход	20 02 01	биоразградими отпадъци
1.1.02.	Трева, сено, листа		20 02 01	биоразградими отпадъци
1.1.03.	Листа		20 02 01	биоразградими отпадъци
1.1.04.	Растителни отпадъци, цветя	от пазари и домакинства	20 02 01	биоразградими отпадъци
1.1.05.	Дървесна кора	само кора, която не е химически третирана, включително с препарат "линдан"	03 01 01	отпадъци от корк и дървесни кори
			03 03 01	отпадъчни кори и дървесина
1.1.06.	Дървесина, дървесни изрезки и храсти	само нетретирана дървесина	03 01 05	трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в 03 01 04, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
1.1.07.	Дървесина от преработката на необработен дървен материал	само нетретирана дървесина	03 01 05	трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в 03 01 04, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
1.1.08.	Отпадъци от гробищните паркове – разделено събрани	растителни отпадъци, цветя, дървесина	20 02 01	биоразградими отпадъци
1.2.	Растителни отпадъци от производството и консумацията на храна и напитки			
1.2.01.	Зърнени култури, плодове и зеленчуци		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.2.02.	Листа от чай, кафе		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.2.03.	Отпадъци от хлебопекарната и сладкарската промишленост	тесто, мая	02 06 01	материали, негодни за консумация или преработване
			02 06 02	отпадъци от консерванти
			02 06 03	утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуването им

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
1.2.04.	Подправки и билки		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.2.05.	Храна с изтекъл срок на годност	само храна с растителен произход	02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.2.06.	Зеленчуци, хранителни отпадъци	разделно събрани биотпадъци от централната градска част, както и от кухните в домакинствата и заведенията за обществено хранене	20 01 08	биоразградими отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене
1.2.07.	Използвано олио за готвене		20 01 25	хранителни масла и мазнини
1.2.08.	Биотпадъци от пазарите	зеленчуци и плодове	20 03 02	отпадъци от пазари
1.3.	Биотпадъци от търговски източници или от земеделския и производствения сектор, преработка и търговия на земеделски и горски продукти – изцяло от растителен произход			
1.3.01.	Остатъци от жътвата, сено и силаж		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.02.	Кора		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.03.	Зърно/зърнен прах		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.04.	Слама		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.05.	Лозя		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.06.	Тютюн		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.07.	Цвекло		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.08.	Остатъци от обработка на консервирана и дълбоко замразена храна		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.09.	Остатъци от плодов сок и конфитюр		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.10.	Остатъци от производство на нишесте		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.11.	Остатъци от производството на захар		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
1.3.12.	Фуражи и остатъци от негодна за употреба храна за животни	само от растителен произход	02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.13.	Остатъци от производството на чай и кафе		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.14.	Семена, черупки	с произход от маслобойни, ечемик, добив на хмел; джибри, само материали, които не са били третирани с биологични агенти	02 03 01	утайки от измиване, почистване, белене, центрофугиране и сепариране/разделяне
1.3.15.	Трошено зърно или остатъци от процеса		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.16.	Плодове, зърнени храни и обелки от картофи	с произход от пивоварни и дестилационни съоръжения	02 03 01	утайки от измиване, почистване, белене, центрофугиране и сепариране/разделяне
1.3.17.	Чиста утайка или остатъци от филтър преси от третиране на отработени води при производство на хранителни продукти, напитки, тютюн и фураж	само от зеленчуци, плодове и растителна тъкан	02 03 01	утайки от измиване, почистване, белене, центрофугиране и сепариране/разделяне
1.3.18.	Отпадъци от производство на алкохолни и безалкохолни напитки (с изключение на кафе, чай и какао)		02 07 01	отпадъци от измиване, почистване и механично раздробяване на суровини
			02 07 02	отпадъци от алкохолна дестилация
			02 07 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.3.19.	Семена		02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.3.20.	Дървесина, храсти	напълно нарязани и надробени	20 01 38	дървесни материали, различни от упоменатите в 20 01 37, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
			20 02 01	биоразградими отпадъци
1.3.21.	Дървесина от преработката на необработен дървен материал	само нетретирана дървесина	03 01 05	трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в 03 01 04, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
1.3.22.	Дървесни стърготини		03 01 05	трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в 03 01 04, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
1.3.23.	Дестилатни остатъци от производството на рапично семе, масло, метилов естер		02 03 04	материали, негодни за консумация или преработване
1.4.	Други органични остатъци – изцяло от растителен произход			
1.4.01.	Подводни растения, водорасли	включително водорасли от промишлено отглеждане (напр. алгинат)	02 01 03	отпадъци от растителни тъкани
1.4.02.	Мицели и утайки от производство на антибиотици	които не съдържат антибиотици	07 05 14	твърди отпадъци, различни от упоменатите в 07 05 13
1.4.03.	Биоразградими опаковки и биопластмаси	само материали, сертифицирани в съответствие със стандарти EN 13432/EN 14995	07 02 13	отпадъци от пластмаси
			15 01 02	пластмасови опаковки
1.4.04.	Дървесни опаковки за храна и храна за животни	само нетретирана дървесина	15 01 03	опаковки от дървесни материали
1.4.05.	Текстилни опаковки за храна и храна за животни	само 100 % естествени материали – лен, памук и др.	15 01 09	текстилни опаковки
1.4.06.	Хартия и картон	само хартия и картон, които се използват за опаковки на храни	15 01 01	хартия и картон
1.4.07.	Олио и мазнини, остатъци от растителен произход		20 01 25	хранителни масла и мазнини
1.4.08.	Отпадъци от горското стопанство		02 01 07	отпадъци от горското стопанство
1.4.09.	Дървесни кори и дървесина	отпадъци от производството и преработката на целулоза, хартия и картон	03 03 01	отпадъчни кори и дървесина

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
1.4.10.	Остатъци от процеса на пресяване на компоста	материали, получени при пресяването на компоста	19 05 02	некомпостирани фракции от животински и растителни отпадъци
1.4.11.	Инфилтрат от процеса на компостиране	само при третиране на растителни отпадъци или получени от материали от положителния списък	19 05 99	отпадъци, неупоменати другаде, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
1.5.	Преработени остатъци от анаеробно разграждане на отпадъчните материали – чист растителен произход			
1.5.01.	Остатъчна органична фракция от процеса на анаеробно разграждане на отпадъците от 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4		19 06 06	остатъци от анаеробно разграждане на животински и растителни отпадъци
1.5.02.	Инфилтрат от анаеробно разграждане на отпадъците от 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4		19 06 03	течности от анаеробно разграждане на битови отпадъци
1.5.03.	Инфилтрат от анаеробно разграждане на растителни остатъци		19 06 05	течности от анаеробно разграждане на животински и растителни отпадъци
2.	Отпадъци за биологично третиране, включително с животински произход			
2.1.	Животински отпадъци, отпадъци от приготвянето на храни			
2.1.01.	Хранителните отпадъци от домакинства и други подобни източници	само разделно събрани биоотпадъци; категория 3 – хранителни отпадъци, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	20 01 08	биоразградими отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене
2.1.02.	Хранителните отпадъци от заведения за обществено хранене с животински остатъци	категория 3 – хранителни отпадъци, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	20 01 08	биоразградими отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
2.1.03.	Храни с изтекъл срок на годност от животински произход	категория 3 – хранителни отпадъци, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 02 02	отпадъци от животински тъкани
2.1.04.	Яйчени черупки	категория 3 – хранителни отпадъци, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 02 02	отпадъци от животински тъкани
2.2.	Органични отпадъци от търговски източници, земеделско и промишлено производство, преработка и маркетинг на земеделски и горски продукти, включително от животински произход			
2.2.01.	Утайки от производството на храна и на фураж и отпадъци от животински произход		02 02 03	материали, негодни за консумация или преработване
2.2.02.	Отпадъци от филтър преси, добив на масло и фураж с отпадъци от животински произход		02 02 03	материали, негодни за консумация или преработване
2.2.03.	Фуражи от животински произход от фуражната промишленост	категория 3 съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 02 03	материали, негодни за консумация или преработване
2.2.04.	Рога, копита, косми, вълна, пера		02 02 02	отпадъци от животински тъкани
2.2.05.	Съдържание на храносмилателния тракт	категория 2 – материали, съгласно чл. 9 (а) от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 02 02	отпадъци от животински тъкани
2.2.06.	Твърд и течен оборски тор	категория 2 – материали, съгласно чл. 9 (а) от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 01 06	животински изпражнения, урина и тор (включително използвана слама), отпадъчни води, разделно събирани и пречиствани извън мястото на образуването им
2.2.07.	Биоотпадъци от преработка на месо, риба и други храни с животински произход	категория 3 съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 02 02	отпадъци от животински тъкани
			02 02 03	материали, негодни за консумация или преработване

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
2.2.08.	Биоотпадъци от млекопреработвателната промишленост	категория 3 съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 05 01	материали, негодни за консумация или преработване
			02 05 02	утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуването им
2.2.09.	Биоотпадъци от хлебопекарната промишленост	категория 3 съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1069/2009	02 06 01	материали, негодни за консумация или преработване
2.3.	Преработени остатъци от анаеробно третиране на отпадъчни материали, които могат да съдържат части от животински произход			
2.3.01.	Остатъчна органична фракция от анаеробно разграждане на материали от категория 2 по Регламент (ЕО) № 1069/2009	може да включва остатъчна органична фракция от анаеробно разграждане на мазнини и олио от животински произход	19 06 06	остатъци от анаеробно разграждане на животински и растителни отпадъци
2.3.02.	Остатъчна органична фракция от анаеробно разграждане на домакински отпадъци от клане на животни и вторични продукти	категория 2 съгласно чл. 9 (б) от Регламент (ЕО) № 1069/2009, максимален размер на частиците < 6 mm	19 06 06	остатъци от анаеробно разграждане на животински и растителни отпадъци
3.	Отпадъци от пречиствателни станции за отпадъчни води, неупоменати другаде			
3.1.	Утайки от биологично третиране на промишлени отпадъчни води от преработката на селскостопански продукти	само стабилизирана утайка, разрешена за ползване върху земеделските земи, съгласно наредбата по чл. 43, ал. 6 ЗУО	19 08 12	утайки от биологично пречистване на промишлени отпадъчни води, различни от упоменатите в 19 08 11, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО

Описание на отпадъците		Допълнителна информация	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
(а)	(б)	(в)	(г)	(д)
3.2.	Утайки от друг вид пречистване на промишлени отпадъчни води от преработката на селскостопански продукти	преди първата доставка собственикът на утайката трябва да представи удостоверение, че процесите не носят риск от появата на ксенобиотични съставки и потенциални токсични елементи	19 08 14	утайки от други видове пречистване на промишлени отпадъчни води, различни от упоменатите в 19 08 13, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
3.3.	Утайки от филтър преси от кланици		02 02 02	отпадъци от животински тъкани
3.4.	Утайки от фармацевтичната промишленост, без медицински остатъци	необходимо е одобрение от компетентните органи	07 05 12	утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуване, различни от упоменатите в 07 05 11, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО

ДОПУСТИМИ БИООТПАДЪЦИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО НА КОМПОСТ, СЪДЪРЖАЩ УТАЙКИ ОТ ПСОВ

Таблица А1-2: Биоотпадъци, допустими за производството на компост, съдържащ утайки

Вид на отпадъците	Допълнителни пояснения	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО	
4.	Отпадъци от битови и промишлени пречиствателни станции за отпадъчни води		
4.0.01. утайки от ПСОВ	Само стабилизирани утайки, които не превишават максимално допустимите концентрации на тежки метали, по приложение № 1, таблица А2-2, и ако утайката е разрешена за употреба върху земеделските земи съгласно наредбата по чл. 43, ал. 6 ЗУО. За всеки 200 тона с.в. утайки от отпадъчни води и най-малко на всеки три години трябва да бъдат изпитвани параметрите по приложение № 2, таблица 3. Ако се получат различни утайки от отпадъчни води от различни ПСОВ, те се изпитват поотделно преди смесване. Честотата на определените изпитвания е приложима към всяка отделна пречиствателна станция за отпадъчни води. Изпитването на утайките от пречиствателната станция за отпадъчни води ще бъде признато, при условие че проверката се извършва от акредитирана лаборатория.	19 08 05	утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места

Отпадъчни материали, подходящи за получаване на стабилизирана органична фракция от процеса на МБТ

Следните видове отпадъчни материали (входящи суровини) са разрешени да бъдат приемани в

съоръжението за МБТ за получаване на стабилизирана органична фракция:

1. Битови отпадъци и отпадъци от търговски източници с подобен характер и състав, които се събират чрез общинската система за събиране на отпадъците (смесени битови отпадъци).
2. Битови, търговски и промишлени утайки от пречистване на отпадъчни води, които отговарят на изискванията, посочени в наредбата по чл. 43, ал. 6 ЗУО.
3. Биоразградими отпадъци (20 01 08 – биоразградими отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене, ако са събрани заедно с градински отпадъци и отпадъци от паркове от домакинствата и подобни институции), които не могат да бъдат сортирани поради замърсяване, не са разделно събрани при източника на образуване по смисъла на тази наредба.

Смесването на добавки или други материали или отпадъци с ниска концентрация на замърсители, например изкопни и минерални строителни отпадъци, не е разрешено.

ДОБАВКИ

Таблица А1-3: Допустими добавки за производство на компост

Вид на отпадъците	Допълнителни пояснения	Код и наименование на отпадъците съгласно наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО		
5.	Добавки за компостиране (добавят се в малки количества (до 10 – 15 %) с цел подобряване процеса на компостиране, узряване на компоста или екологичните характеристики на процеса)			
5.01.	Прах от скали	Незамърсен, не може да превишава пределно допустимите стойности за компоста по таблица А2-1. Изпитване се извършва само при съмнение за замърсяване.	01 03 08	прах и прахообразни отпадъци, различни от упоменатите в 01 03 07, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
			01 04 09	отпадъчни пясъци и глини
5.02.	Прах от варовик	Незамърсен, не може да превишава пределно допустимите стойности за компоста по таблица А2-1. Изпитване се извършва само при съмнение за замърсяване.	02 04 02	нестандартен калциев карбонат (вар)
5.03.	Бентонит	Също така бентонит, използван като сорбент в хранително-вкусовата промишленост.	---	---
5.04.	Пепел от изгаряне на растителни тъкани (например дърво, слама)	Растителна тъкан – пепел, без летлива пепел (прах от котли). Трябва да бъдат изпълнени следните гранични стойности: макс. 5 % от масата. Трябва да се спазват следните МДК [mg/kg. d.m.]: – за тежки метали Cd – 8, Co – 100, Cr – 250, Cu – 250, Mo –	10 01 01	сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04), съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО

		20, Ni – 100, Pb – 100, ванадий – 100, Zn – 1500; – за PCDD/PCDF 100 hg TE/kg. dm. Изследване се извършва, ако се предполага, че пепелта надвишава посочените МДК.		
5.05.	Изкопана пръст	Максимално 15 % от обема; незамърсена земна маса, която не е била химически третирана.	17 05 04	почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03, съгласно Списъка на отпадъците от наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО
5.06.	Измита почва от захарно цвекло и преработка на картофи	Спазват се следните МДК [mg/kg. d.m.]: Cd – 2, Cr – 200, Cu – 140, Hg – 1, Ni – 80, Pb – 100, Zn – 250. Изследване се извършва, ако се подозира, че почвата или утайката надвишават посочените МДК.	02 04 01	почва от измиване и почистване на захарно цвекло
5.07.	Продукти от процеса пиролиза ("биовъглен")	Произведен само от материали, включени в таблица А1-1.	не е отпадък	не е отпадък

Добавките могат да се добавят в началото или по време на процеса на компостиране на биоотпадъци в количества максимум 5 % т/т (5,01 – 5,04), максимум 15 % т/т материали (5,05 – 5,07), максимум 15 % т/т свеж компост с цел да се оптимизира процесът на компостиране.

Допустими добавки за производство на ферментационен продукт

С цел да се стабилизира и оптимизира ферментационният процес могат да се добавят различни добавки. Максималното количество е 2 % (свежа маса) от входящия материал. Трябва да се използват само добавки с деклариран и доказан ефект за подобряване производството на биогаз.

Следните ефективни материали са подходящи да се използват като добавки:

1. Флокулационни агенти
2. Микроелементи
3. Утаители
4. Ензими
5. Прокариотна и еукариотна биомаса
6. Емулгатори (например тензиди)
7. Вещества против образуване на пяна
8. Комплексообразуващи агенти
9. Антискаланти
10. Макромолекули (Na, Mg, Ca, карбонат фосфат).

Приложение № 2 към чл. 15

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАЧЕСТВО КЪМ КРАЙНИЯ ПРОДУКТ
МАКСИМАЛНО ДОПУСТИМИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ТЕЖКИ МЕТАЛИ ЗА КОМПОСТ, КОМПОСТА,
СЪДЪРЖАЩ УТАЙКИ ОТ ПСОВ, И ФЕРМЕНТАЦИОННИЯ ПРОДУКТ**

Таблица А2-1: Максимално допустими концентрации на тежки метали за компост и ферментационния продукт, изразени спрямо сухо вещество

ПАРАМЕТРИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	МДК (СЛЕД 2020 Г.)	МДК (ДО 2020 Г.)
Cd	mg/kg	1,3	2
Cr	mg/kg	60	100
Cu	mg/kg	200 деклариране: > 100	250¹ деклариране: > 100
Hg	mg/kg	0,45	1,0
Ni	mg/kg	40	80
Pb	mg/kg	130	180
Zn	mg/kg	600 деклариране: > 400	800¹ деклариране: > 400

¹ Когато е превишена стойността за елементите мед (Cu) или цинк (Zn), съдържанието трябва да се отбележи в декларацията по приложение № 4.

Таблица А2-2: Максимално допустими концентрации на тежки метали в утайките от ПСОВ, използвани като суровина за производство на компост, съдържащ утайки от ПСОВ

ПАРАМЕТРИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	МДК*, ИЗРАЗЕНИ СПРЯМО СУХО ВЕЩЕСТВО
Cd (кадмий)	mg/kg	3
Cr (хром)	mg/kg	150
Cu (мед)	mg/kg	500
Hg (живак)	mg/kg	3
Ni (никел)	mg/kg	100
Pb (олово)	mg/kg	200
Zn (цинк)	mg/kg	1500
As (арсен)	mg/kg	7

* МДК в mg/kg са представени спрямо абсолютно сухо вещество.

Таблица А2-3: Максимално допустими концентрации на тежки метали за органичния подобрител на почвата и стабилизирана органична фракция от МБТ, изразени спрямо сухо вещество

ПАРАМЕТРИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	МДК*
Cd	mg/kg	3,0
Cr	mg/kg	200
Cu	mg/kg	400
Hg	mg/kg	2,0
Ni	mg/kg	100
Pb	mg/kg	250
Zn	mg/kg	1200

* МДК в mg/kg са представени спрямо абсолютно сухо вещество.

Таблица А2-4: Допълнителни изисквания към стабилизираната органична фракция от МБТ, изразени спрямо сухо вещество

ПАРАМЕТРИ	МЕРНА ЕДИНИЦА	МДК
РАН (16)	mg/kg	6
РСВ (7)	mg/kg	0,7
PCDD/F	ng TU*/kg	30

* ng TU – нанограма токсични единици.

Таблица А2-5: Изисквания за компоста, ферментационния продукт, органичния почвен подобрител и стабилизираната органична фракция от МБТ в зависимост от областта на употреба

ПАРАМЕТРИ	ОБЛАСТ НА УПОТРЕБА	ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ПРИ КОМПОСТИРАНЕ (ЕДИНИЦА)	ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ПРИ АНАЕРОБНО РАЗГРАЖДАНЕ (ЕДИНИЦА)
Органично вещество	Всички области на употреба с изключение на производството на биофилтри	15 % сухо вещество	Няма изисквания
Съдържание на влага	Всички области на употреба	10 %	Няма изисквания
Електропроводимост	Частно градинарство, растежни почвени среди	≤ 3 mS/cm	≤ 3 mS/cm
Максимален размер на частиците	Всички области на употреба с изключение на производството на биофилтри	≤ 40 mm	≤ 40 mm
S общо примеси (пластмаси, метали, стъкло) > 2 мм	Земеделие, нарушени терени (игрални площадки и спортни площадки)	< 0,5 % сухо вещество (и преходен период до 2020 г., < 1,0)	< 0,5 % сухо вещество ¹ (преходен период до 2020 г., < 1,0)
S общо примеси (пластмаси, метали, стъкло) > 2 мм	Нарушени терени с изключение на игрални площадки и спортни площадки	< 1,0 % сухо вещество	< 1,0 % сухо вещество ¹
S общо примеси (пластмаси, метали, стъкло) > 2 мм	Рекултивация на депа и мини	< 2,5 % сухо вещество	< 2,5 % сухо вещество ¹
Реакция на растенията /изпитване за растеж	Частно градинарство, съставка на растежни почвени среди	25 % компост: свежа растителна материя: ≥ 90 % в сравнение със стандартна почва без компост, ниво на покълване в сравнение със стандартна почва без компост: ≥ 90 %, забавяне на покълването: 0 дни; 50 % компост: свежа материя: ≥ 80 % в сравнение със стандартна почва без компост, ниво на покълване в сравнение със стандартна почва без компост: ≥ 80 %, забавяне на покълването: 0 дни	25 % ферментационен продукт: свежа растителна материя: ≥ 90 % в сравнение със стандартна почва без компост, ниво на покълване в сравнение със стандартна почва без компост: ≥ 90 %, забавяне на покълването: 0 дни; 50 % компост: свежа материя: ≥ 80 % в сравнение със стандартна почва без компост, ниво на покълване в сравнение със стандартна почва без компост: ≥ 80 %, забавяне на покълването: 0 дни
Плевелни семена, части от растения, способни да поникнат	Градинарство като съставка на растежни почвени среди	≤ 2 покълнали семена/литър	≤ 2 покълнали семена/литър
Индикатор за патогени	Всички видове продукти компост и области на	Салмонела: отсъствие 25 г проба ² Ешерихия коли: < 100 CFU/g	Салмонела: отсъствие 25 г проба ² Ешерихия коли: < 100 CFU/g

ПАРАМЕТРИ	ОБЛАСТ НА УПОТРЕБА (проби от всички видове биоотпадъци)	ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ПРИ КОМПОСТИРАНЕ (ЕДИНИЦА)	ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ПРИ АНАЕРОБНО РАЗГРАЖДАНЕ (ЕДИНИЦА)

¹ Да се анализира само ако се третират разделно събрани биоотпадъци от домакинствата.

² Когато животинските продукти са различни от посочените в приложение № 4, т. 3, подточка 3.1, буква "а", изпитването и оценката на изискванията за обеззаразяване се извършват в съответствие с глава III, раздел III от Приложение V към Регламент (ЕО) № 142/2011.

Приложение № 3 към чл. 17, ал. 1, т. 3 (Изм. – ДВ, бр. 47 от 2018 г.)[□]

ИЗПИТВАНЕ НА КОМПОСТА, ФЕРМЕНТАЦИОННИЯ ПРОДУКТ, ОРГАНИЧНИЯ ПОЧВЕН ПОДОБРИТЕЛ И СТАБИЛИЗИРАНАТА ОРГАНИЧНА ФРАКЦИЯ ОТ МБТ И ВЪНШЕН КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО

1. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

1.1. (Изм. – ДВ, бр. 47 от 2018 г.)[□] Производителите на компост, ферментационен продукт или стабилизирана органична фракция от МБТ трябва да докажат чрез външен контрол на качеството, че има достатъчно висока степен на вероятност всяка обявена партида компост, ферментационен продукт или стабилизирана органична фракция от МБТ да е в съответствие с минималните изисквания за качество. Може да се приложат различни изисквания за вземане на проби в зависимост от конкретната ситуация на всяко съоръжение за компост, ферментационен продукт или стабилизирана органична фракция от МБТ.

1.2. Външният контрол на качеството се извършва от акредитирана лаборатория.

1.3. Външните проверки за качество включват най-малко:

1.3.1. вземане на проби от партида/партиди компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител и стабилизирана органична фракция от МБТ;

1.3.2. аналитично изпитване на взетите проби.

2. ВЪНШНА ПРОВЕРКА НА КАЧЕСТВОТО И ИЗПИТВАНЕ НА КОМПОСТА, ФЕРМЕНТАЦИОННИЯ ПРОДУКТ, ОРГАНИЧНИЯ ПОЧВЕН ПОДОБРИТЕЛ И СТАБИЛИЗИРАНАТА ОРГАНИЧНА ФРАКЦИЯ ОТ МБТ

2.1. Вземането на представителни проби и последващото им изпитване се извършва от лаборатории, акредитирани като изпитвателни от Изпълнителна агенция "Българска служба по акредитация" или от друг национален орган по акредитация – страна по Многостранното споразумение на Европейско сътрудничество за акредитация (EA MLA).

2.2. Вземането на проби и последващото им изпитване се извършва съгласно съответните:

2.2.1. европейски стандарти, въведени като български стандарти;

2.2.2. международни стандарти, въведени като български стандарти, когато липсват стандарти по т. 2.2.1;

2.2.3. български стандарти, когато липсват стандарти по т. 2.2.1 и 2.2.2;

2.2.4. международни и национални стандарти на други страни, когато липсват стандарти по т. 2.2.1, 2.2.2 и 2.2.3;

2.2.5. вътрешноведомствени методи, одобрени от оторизирани институции за акредитация на лаборатории – когато липсват стандарти по т. 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3 и 2.2.4.

3. ЧЕСТОТА НА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИТЕ

3.1. Година на признаване.

3.1.1. Минималният брой на вземане на проби и честота на анализите на компоста през първата година (годината на признаване) трябва да е най-малко 4 пъти (една проба на всеки сезон), освен ако на съоръжението за компостиране се третират по-малко от 4000 тона от входящия материал – в случаите на компостиране и МБТ, и по-малко от 6000 тона от входящия материал – в случаите на анаеробно разграждане. Минималният брой на анализите на компоста, които трябва да се извършват, е посочен в таблица АЗ-1.

Таблица АЗ-1: Минимален брой на анализите на компоста, органичния почвен подобрител и стабилизираната фракция от изхода на МБТ, които трябва да се извършат по време на годината на признаване, в зависимост от годишното количество на третираните биоотпадъци

Количество на третираните биоотпадъци	Честота на извършване на пробите и анализите
< 1000 t	1
1001 – 2000 t	2
2001 – 4000 t	3
> 4001 t	4

3.1.2. По време на годината на признаване в случаите, когато съоръженията за анаеробно разграждане третират по-малко от 6000 тона, минималният брой анализи на ферментационния продукт или на органичния почвен подобрител от анаеробно разграждане е два пъти годишно. За съоръженията за анаеробно разграждане, които третират повече от 6000 тона, минималният брой на анализите е 4 пъти годишно.

3.2. Честота на анализите през последващите години след годината на признаване качеството на произведения компост:

3.2.1. минималните изисквания за вземане на проби и честота на анализите за следващите години се изчисляват по формулата:

$$\text{брой на анализите за година} = \frac{\text{количеството на вложени материал (в тонове)}}{8000} + 1$$

с максимум 12 анализа на година;

3.2.2. всяка стойност трябва да е закръглена към следващото цяло число;

3.2.3. изключение от т. 3.2.1 се прави за съоръженията за компост с капацитет, по-малък от 2500 t/y; честотата трябва да е най-малко веднъж годишно за съоръженията с капацитет, по-малък от 2500 t/y. За съоръженията с капацитет > 85 000 t/y трябва да е до 12 пъти годишно.

4. ДОКЛАД ЗА ОХАРАКТЕРИЗИРАНЕ НА КОМПОСТА И ФЕРМЕНТАЦИОННИЯ ПРОДУКТ

1. Данни за оператора на съоръжението за компостиране, производство на биогаз или на съоръжение за МБТ.

1.1. Име

1.2. Единен идентификационен код (ЕИК)

1.3. Пълен пощенски адрес:

1.4. Лице за контакти (име, длъжност, тел., факс, e-mail):

1.5. Местонахождение на обекта, където се образува отпадъкът или в чието владение се намира (адрес, телефон, факс и e-mail)

1.6. Дата на изготвяне на доклада

1.7. Отговорно лице за утвърждаване на доклада

2. Произход и технология на получаване.

Информацията, която е необходимо да се попълни, е обвързана с потвърждаване на факта, че е взета под внимание цялата налична информация и няма признаци, че са използвани неразрешени биоотпадъци за производство на компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител или стабилизирана органична фракция от МБТ.

2.1. Код на партидата.

2.2. Количество (маса) на партидата, подлежаща на изпитване.

2.3. Вида на продукта: компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител или стабилизирана органична фракция от МБТ.

2.4. Основни групи третирани суровини, използвани за получаване на продукта: биоотпадъци, утайки от битови отпадъчни води, оборски тор, битови отпадъци и др.

2.5. Технология и управление на процеса на получаване.

3. Данни от пробовземане и изпитване на крайния продукт.

Протоколът за вземане на проби трябва да съдържа минимум следната информация: начина на формиране на представителната проба за изпитване, използваните методи за пробовземане, техническите съоръжения, чрез които се извършва вземането на пробите.

4. Данни за компонентния състав на крайния продукт:

4.1. Предоставя се информация за състава на продукта. Задължително към доклада се прилагат протоколите от изпитване.

4.2. Протоколът от изпитване, издаден от акредитирана лаборатория, се изготвя съгласно установената Система за управление в лабораториите и съгласно изискванията на Стандарт БДС EN ISO/IEC 17025.

4.3. Обобщаване и оценка на аналитичните резултати от проведеното изпитване на базата на взетите за изпитване индивидуални и паралелни проби.

4.4. Съпоставка с граничните стойности на базата на индивидуалните резултати, както и съпоставка на получените резултати при паралелни пробовземания и оценка на евентуалните отклонения на изследваните компоненти помежду им.

4.5. Описание на методиката за оценка на значително отличаващите се резултати и принципа на елиминиране на големите различия.

5. Област на употреба.

Въз основа на резултатите от аналитичните изпитвания и данните за произхода и технологията на образуване операторът посочва предполагаемата допустимост или изключване на изследвания компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител или стабилизирана органична фракция от МБТ за една или повече области за употреба.

5. ИНТЕРПРЕТИРАНЕ НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПИТВАНЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА КАЧЕСТВО НА КРАЙНИЯ ПРОДУКТ

5.1. Изискванията на наредбата следва да се считат за изпълнени, когато никоя индивидуално измерена стойност (при необходимост, след елиминиране на големите различия в стойностите) не превишава съответната пределно допустима стойност с повече от 50 %, или в случая на параметъра "цинк" – с повече от 30 %.

5.2. По отношение на параметрите "органично вещество" и "електропроводимост" изискванията на наредбата се считат за изпълнени, когато всяка отделна измерена стойност (при необходимост, след елиминиране на големите различия в стойностите) е в съответствие със съответната гранична стойност. В случай на параметъра "реакция на растенията" изискванията се считат за изпълнени, когато резултатът от изпитването е в съответствие с пределните стойности по приложение № 2, таблица А2-4.

Приложение № 4 към чл. 27, ал. 1
(Изм. – ДВ, бр. 100 от 2022 г.)

ДОКУМЕНТИРАНЕ И ВОДЕНЕ НА ОТЧЕТНОСТ

1. Производителят на компост или лицето, което отговаря за експлоатацията на съоръжението за компостиране или стабилизирана органична фракция от МБТ, следва да записва за всеки отделен случай приемането на отпадъците за третиране, като посочва по-специално:

а) датата на получаване;

б) вида на отпадъците;

Във връзка с това броят и предназначението на отпадъчните материали, съответстващи на колони (а) и (б), както и на кодовете от Списъка на отпадъците, колона (г) на таблици А1-1, А1-2 и А1-4 от приложение № 1, трябва да бъдат записани. По отношение на стабилизираната органична фракция от съоръженията за МБТ се посочва количеството на смесените битови отпадъци заедно с всички разрешени материали, посочени в приложение № 1.

в) количеството на приетите отпадъци (в kg);

По отношение на доставките от събирането на битови отпадъци обобщаване на количеството на приетите отпадъци се допуска веднъж седмично или по време на интервалите между доставките. Седмичното обобщение се разрешава също и за малки количества отпадъци (3 на доставка) от частни домакинства или подобни източници. Лицето, което доставя отпадъците, трябва да е определено като "малък доставчик" с общински произход.

При смесените битови отпадъци за производство на "стабилизирана органична фракция от МБТ" количеството на тази фракция може да се обобщи на дневна база за всеки източник (община).

г) произход на приетите отпадъци (от община – когато отпадъците са от общинската система за събиране на отпадъци, в противен случай се посочват името и адресът, както и регионът за управление на отпадъците на частни, публични или търговски субекти, от които произхождат отпадъците);

д) при необходимост – превозвачът и доставчикът на отпадъците, когато не е идентична информацията, посочена в букви "в" и "г";

е) вид (код и наименование на отпадъците), количество и крайна дестинация на остатъците от приетата партида на отпадъците, отделени или премахнати по време на входящия контрол или по време на по-нататъшно третиране; отделните фракции трябва да са означени с код, който най-добре описва вида на отпадъците; документацията трябва да съдържа най-малко вида на отпадъците (код на отпадъка), производител на компоста, получателя и количеството на приетите отпадъци или алтернативно количество на събраните отпадъци и честотата на събиране.

2. При изготвянето на партидата компост трябва да се запишат:

а) еднозначен код на партидата;

б) всички използвани отпадъци и добавки (предназначението на отпадъчните материали, съответстващи на колони (а) и (б), както и на кодовете от Европейския списък с отпадъците, колона (г) на таблици А1-1, А1-2 и А1-4 от приложение № 1);

в) когато две или повече партии са обединени в една и съща партида компост, след това новата партида компост трябва на свой ред да се обозначи еднозначно с код на партидата.

3. По време на компостиране трябва да се впишат:

3.1. С цел да се гарантира достатъчно намаляване на потенциално съдържащите се патогенни организми целият разграждащ се материал трябва да се изложи на следната минимална температура в посочения период:

а) материали, които не са странични животински продукти, както и хранителни отпадъци (които не са от международния транспорт), и ако се третират заедно с оборски тор, отпадъци на храносмилателния тракт, мляко, продукти на млечна основа, продукти от млечни производни; коластра, яйца, яйчени продукти, странични животински продукти, посочени в чл. 10 (е) от Регламент (ЕО) № 1069/2009, които са преминали преработка, както е определено в чл. 2 (1) (м) от Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните (ОВ, L 139 от 30.4.2004 г.), и всички останали СЖП, които са били преработени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1069/2009 на друго място;

Таблица А4-1: Времени температурни профили за обеззаразяване на материали, различни от странични животински продукти, както и хранителни отпадъци (които не са от международния транспорт) (Изм. – ДВ, бр. 100 от 2022 г.) □

Система на компостиране	Температура	Време
Компостиране на открито	> 55 °C > 65 °C	10 дни 3 дни
Закрита/реакторна система за компостиране	> 60 °C	3 дни

Температурата може да се измерва непрекъснато, когато е необходимо, но поне веднъж на всеки работен ден през посочения период с калибрирана температурна сонда.

б) за всички други СЖП трябва да се спазват изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009;

в) документирането на мерките за контрол и управление на процеса (брой и дата на обръщане, напояване, принудително аериране, смесване на материалите и др.) трябва да се извършва в съответствие с Националните критерии към съоръженията за компостиране.

3.2. В случай на анаеробно разграждане на материали, които не съдържат никакви странични животински продукти, са позволени следните температурни профили:

а) термофилно анаеробно разграждане при 55 °C в продължение на най-малко 24 часа и хидравличното време на задържане най-малко 20 дни;

б) термофилно анаеробно разграждане при 55 °C, последвано от пастьоризация (70 °C, един час);

в) термофилно анаеробно разграждане при 55 °C, последвано от компостиране;

г) мезофилно анаеробно разграждане при 37 – 40 °C, последвано от пастьоризация (70 °C, един час);

д) мезофилно анаеробно разграждане при 37 – 40 °C, последвано от компостиране.

4. Декларация на крайните продукти от компостиране, анаеробно разграждане и стабилизиранията органична фракция от МБТ:

Декларацията на крайните продукти от компостиране, анаеробно разграждане и стабилизиранията органична фракция от МБТ включва:

а) код на партидата (с изключение на течни фракции);

б) количество (по тегло и/или обем);

в) определяне на вида на продукта (компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител или стабилизиранията органична фракция от МБТ);

г) основните групи на третираните суровини (биоотпадъци, битови утайки от отпадъчни води, оборски тор и/или битови отпадъци);

д) име и адрес на производителя;

е) предназначение, идентифицирайки типа на продукта/материала (компост, ферментационния продукт, органичния почвен подобрител от процеса на компостиране и анаеробно разграждане и стабилизиранията органична фракция от МБТ);

ж) основните групи на използваните биоотпадъци/входящите материали са: биоотпадъци, оборски тор, утайки от отпадъчни води, смесени битови отпадъци;

з) препоръчителните условия на съхранение;

и) описание на областите на употреба, в които може да се използва компостът, ферментационният продукт, органичния почвен подобрител и стабилизиранията органична фракция от МБТ и всички ограничения при употреба;

к) препоръки за правилна употреба на количествата на компоста.

С препоръките за правилна употреба трябва да се гарантира, че употребата отговаря на най-добрите практики в рамките на определена област на употреба.

Допълнителна информация, която да се включи в декларацията:

аа) когато компостът се предлага за употреба в биологичното земеделие, се посочва, че този компост е в съответствие с всички изисквания на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно

биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ, L 189 от 20.7.2007 г.);

бб) когато компостът се предлага за употреба в земеделието, се посочва, че в случай на употреба на компост в уязвимите зони по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Наредба № 2 от 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (обн., ДВ, бр. 27 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2011 г.), трябва да се спазват изискванията на наредбата относно ограниченията за торене с азотосъдържащи торове и подобрители на почва;

л) основните качествени характеристики в съответствие с таблица А4-2.

Когато продуктите са в насипно състояние, информацията се нанася в придружаващите документи.

Таблица А4-2: Задължителни параметри спрямо сухо вещество

Критерии за качество	Параметри	Мерни единици спрямо сухо вещество	Детайли за деклариране
Подобрение на почвата	Органично вещество	(%)	-
	Варова стойност (CaO)	(%)	-
	Съотношение C/N		-
Наторяващи свойства	Общ азот (N)	(%)	-
	Общ фосфор (P ₂ O ₅)	(%)	-
	Общ калий (K ₂ O)	(%)	-
	Магнезий (MgO)	(%)	-
	Сяра (S) общо	(%)	само за ферментационния продукт или органичния почвен подобрител от анаеробно разграждане
	Амониев нитрат (NH ₄ -N)	(mg/l)	само за ферментационния продукт или органичния почвен подобрител от анаеробно разграждане
	Азотен нитрат (NO ₃ -N)	(mg/l)	само за ферментационния продукт или органичния почвен подобрител от анаеробно разграждане
Свойства на материала	Максимален размер на частиците	(mm)	-
	Плътност	(g/l FM)	-
	Сухо вещество	(% FM)	-
	Съдържания на соли/електрическа проводимост	(mS/m)	изключване от прилагането за частното градинарство или като съставка на растевна почвена среда, ако е превишена пределно допустимата стойност, по приложение № 2, таблица А2-4
	pH		-